Formulier ten behoeve van het indienen van vragen als bedoeld in artikel 4.27 van het Reglement van Orde VV en commissies Delfland

Titel: Feitelijk waterpeil Oostveenseweg – Harreweg Gemeente Midden Delfland

Omschrijving problematiek

Aanleiding voor deze schriftelijke vragen zijn signalen van agrariërs uit de Zouteveense- en Holierhoekse Polder over de hoogte van het waterpeil bij hun percelen. Volgens deze signalen lijkt het feitelijk aanwezige waterpeil lokaal en mogelijk structureel hoger te zijn dan het peil dat volgens het geldende peilbesluit zou moeten worden gevoerd. (Bijlage 2)

Dit roept vragen op over de wijze waarop het vastgestelde peil in de praktijk wordt gerealiseerd en gecontroleerd. Daarbij is het van belang om onderscheid te maken tussen het formeel vastgestelde peil en de daadwerkelijk gemeten waterstanden op verschillende locaties binnen een peilgebied. Ook kan binnen één peilgebied sprake zijn van lokale verschillen als gevolg van de inrichting van het watersysteem, bijvoorbeeld door stuwen, duikers, afwatering of andere fysieke omstandigheden.

Een structureel hoger waterpeil kan daarnaast gevolgen hebben voor de agrarische bedrijfsvoering, de bodemgesteldheid en de waterkwaliteit. Langdurig natte percelen en slootkanten kunnen mogelijk invloed hebben op de uit- en afspoeling van nutriënten. Het is daarom van belang dat bij de beoordeling van de waterkwaliteit zo goed mogelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende mogelijke bronnen en oorzaken.

Tegen deze achtergrond willen wij inzicht krijgen in de feitelijke waterstanden, de werking en actualiteit van het peilbesluit, eventuele eerdere meldingen over hoge waterstanden en de relatie tussen peilbeheer, agrarische bedrijfsvoering en waterkwaliteit. Tevens vinden wij het van belang om te bezien of de beschikbare kennis en gegevens binnen Duurzaam Boer Blijven Midden-Delfland hierbij kunnen worden benut.

Met deze vragen beogen wij niet vooruit te lopen op de oorzaak of verantwoordelijkheid, maar juist feitelijk vast te stellen of sprake is van een afwijking van het vastgestelde peil, waardoor deze wordt veroorzaakt en welke gevolgen dit heeft.

Onderstaande vragen worden ingediend door de fracties BBB Delfland en Ongebouwd

Vragen en Antwoorden:

1. Kan het college aangeven wat het vastgestelde peil is in het betreffende peilvak en welke waterstanden de afgelopen periode daadwerkelijk zijn gemeten?

Antwoord:

In de Holierhoekse en Zouteveense polder (hierna HZ polder) geldt een zomerpeil van –3,42 en een winterpeil van –3,52. Sinds 12 mei is het zomerpeil actief.

De polder heeft twee gemalen, het hoofdgemaal aan de zijde van de Vlaardingse Vaart en het gemaal aan de Abtwoudseweg, ook wel het tussengemaal genoemd. Het tussengemaal pompt water vanuit de HZ-polder naar de Lage Abtwoudsche polder.

Gedurende de zomermaanden is i.v.m. wateraanvoer vooral het tussengemaal actief.

- Het hoogst gemeten waterpeil bij het tussengemaal sinds 12 mei betreft –3,37 en het laagst gemeten waterpeil –3,52. Het gemiddelde waterpeil bedraagt -3,44.

- Het hoogst gemeten waterpeil bij het hoofdgemaal van de Holierhoekse en Zouteveense polder in deze periode betreft –3,38 en het laagst gemeten waterpeil –3,49. Het gemiddelde waterpeil bedraagt -3,43.

2. **In hoeverre wijkt het daadwerkelijk gemeten waterpeil af van het formeel vastgestelde peil?** Kan hierbij onderscheid worden gemaakt tussen incidentele pieken en een structureel hoger peil?

Antwoord:

Er is geen structureel of incidenteel hoger peil gemeten. De hoogste gemeten peilen vallen binnen de beheermarge; het verschil tussen aan- en afslagpeil van de gemalen. In de afgelopen periode, sinds de overgang naar zomerpeil op 12 mei, is eenmaal het peil tijdelijk verlaagd ten gevolge van een flinke regenbui, dit heeft plaats gevonden op 30 & 31 augustus. Er is geen sprake van pieken buiten de reguliere beheermarge.

3. **Op welke locaties en met welke meetpunten is het waterpeil in dit peilvak vastgesteld?** Zijn deze meetpunten representatief voor de percelen van de betreffende agrariërs?

Antwoord:

Voor het vaststellen van de waterpeilen maakt Delfland gebruik van meerdere meetpunten. Deze bestaan uit geautomatiseerde niveaumeters en peilschalen die in het veld worden afgelezen. Er wordt gestuurd op de (continu-) metingen bij de gemalen.

Het meetpunt bij het gemaal aan de Abtwoudseweg ligt dicht bij de percelen langs de Harreweg en wordt als representatief beschouwd. Ook staat er op de hoek van de Harreweg en de Oostveenseweg een peilschaal die wordt gebruikt om het peil in de polder te controleren.

4. **Kan een verschil in waterstand binnen één peilvak ontstaan waardoor het water bij de percelen van deze agrariër structureel hoger staat dan het officiële peil doet vermoeden?** Zo ja, waardoor kan dit worden veroorzaakt?

Antwoord:

Ja. Dit kan indien de doorstroming op enigerwijze wordt belemmerd.

5. Kan Delfland bij een geconstateerde afwijking van het vastgestelde peil eerst vaststellen wat de oorzaak daarvan is, voordat de gevolgen voor de waterkwaliteit of de agrarische bedrijfsvoering aan de agrariër worden toegeschreven?

Antwoord:

Indien er een afwijking wordt geconstateerd wordt er altijd gekeken wat daarvan de oorzaak is. In de HZ polder is thans geen afwijking van het vastgestelde peil geconstateerd.

6. Klopt het dat het op de betreffende kaart (bijlage 1) lichtgroen weergegeven gebied één peilgebied vormt en dat binnen dit gehele gebied hetzelfde peil wordt gehanteerd, te weten een zomerpeil van **NAP -3,42 m** en een winterpeil van **NAP -3,52 m**

Antwoord:

Ja dit klopt, met als aanvulling dat er zich binnen de HZ-polder diverse vergunde onderbemalingen bevinden en 2 broedvogelgebiedjes met juist een hoger waterpeil. Ook in het gedeelte van de HZ polder tussen de Harreweg en de Oostveenseweg bevinden zich drie vergunde onderbemalingen.

7. Indien het antwoord op vraag 6 bevestigend is: dit gebied omvat een groot deel van de Zouteveense- en Holierhoekse Polder. In de afgelopen jaren hebben in dit gebied verschillende ontwikkelingen en veranderingen plaatsgevonden.(Doorsneden door de snelweg A4). **Wanneer is het huidige peilbesluit voor dit gebied voor het laatst vastgesteld of gewijzigd en op basis van welke uitgangspunten is het huidige peil bepaald?**

Antwoord:

Het laatste peilbesluit voor dit gebied is van 29 november 2012. Eventueel kunnen we de toelichting en peilenkaart van destijds toesturen (respectievelijk DMS#1032093 en #1032089). Dit peilbesluit is opgesteld volgens de toenmalig geldende Nota Peilbesluiten. Op 28 november 2024 is voor een klein deel, peilgebied 28, een peilbesluit gemaakt. (DMS#2325298 toelichting en DMS#2325297 peilenkaart).

8. Zijn er in de afgelopen jaren bij Delfland meldingen, klachten of signalen ontvangen over **een structureel of incidenteel te hoog waterpeil** binnen dit peilgebied?

Antwoord:

De afgelopen jaren zijn er meldingen/ vragen ontvangen over zowel een te hoog als een te laag waterpeil in de HZ polder. In een periode van droogte komen deze meldingen tegelijk voor. De meldingen zijn incidenteel van aard.

9. Indien het antwoord op vraag 8 bevestigend is:
   a. Hoeveel meldingen of signalen zijn hierover ontvangen?
   b. Op welke locaties hadden deze betrekking (graag op een kaart aangeven)?
   c. Welke onderzoeken of controles zijn naar aanleiding hiervan uitgevoerd?
   d. Tot welke conclusies en eventuele maatregelen heeft dit geleid?

Antwoord:

a. Er zijn sinds 1 januari 2020 zeventien meldingen geregistreerd over een te hoog peil in de HZ polder. Hierbij wordt opgemerkt dat rechtstreeks contact tussen een agrariër en een medewerker van Delfland ook voorkomt. Deze contacten zijn niet terug te vinden in het meldingssysteem.
b. Zie kaart Bijlage I
   Over de hoek tussen de Oostveenseweg, de Harreweg, de A4 en de Slinksloot is meerdere keren rechtstreeks contact geweest over een te hoog waterpeil. Deels is hiervoor een peilafwijking vergund, waarbij echter geen gebruik van de vergunning wordt gemaakt.
c. Bij een melding van hoog water vindt er altijd een veldcontrole en terugkoppeling naar de melder plaats
d. Op basis van de contacten/ signalen bestaat de indruk dat de bodemdaling in het gedeelte van de polder tussen de Harreweg en Oostveenseweg groter is dan in de rest van de polder.

10 Beschikt Delfland over meetgegevens waaruit blijkt in hoeverre het **feitelijk gemeten waterpeil** binnen dit peilgebied overeenkomt met het in het peilbesluit vastgestelde zomer- en winterpeil? Zo ja, kan Delfland deze gegevens met de Verenigde Vergadering delen?

Antwoord:

De metingen van de niveaumetingen bij de gemalen worden continu gemeten en opgeslagen. In de grafieken in bijlage II staan de feitelijke metingen bij het gemaal van de HZ polder en het gemaal aan de Abtwoudseweg weergegeven. (Zie bijlage II.)

Waterkwaliteit

11 Is bekend in hoeverre een **structureel hoog waterpeil en langdurig natte slootkanten** kunnen leiden tot extra uit- en afspoeling van nutriënten, zoals stikstof en fosfaat, vanuit agrarische percelen naar het oppervlaktewater?

Antwoord:

Uit onderzoek is bekend dat een structureel hoger waterpeil en langdurig natte omstandigheden langs watergangen invloed kunnen hebben op de processen die bepalend zijn voor de uit- en afspoeling van nutriënten naar het oppervlaktewater. Een hoger waterpeil kan leiden tot nattere slootkanten en hogere grondwaterstanden in eerste meters van aangrenzende percelen. Hierdoor kunnen bodemprocessen veranderen. Onder zuurstofarme omstandigheden kunnen bijvoorbeeld meer fosfaat, ammonium en ijzer vrijkomen uit de bodem. Tegelijkertijd kan een hogere grondwaterstand de afbraak van veen remmen, waardoor de vorming en uitspoeling van onder andere nitraat kan afnemen.

Daarnaast kan de kans op oevererosie toenemen wanneer slootkanten langdurig nat zijn. Met passende maatregelen, zoals goed oeverbeheer en het voorkomen van vertrapping door vee, kan oevererosie worden beperkt. De aard en omvang van deze effecten zijn sterk afhankelijk van lokale omstandigheden, zoals bodemtype, hydrologie (kwel of wegzijging), perceelinrichting en beheer. Daarom kunnen algemene onderzoeksresultaten niet zonder meer worden vertaald naar de specifieke situatie in Midden-Delfland.

12 Wordt bij de beoordeling en analyse van de waterkwaliteit onderscheid gemaakt tussen nutriënten die afkomstig zijn van **agrarische bedrijfsvoering** en nutriënten die vrijkomen als gevolg van bijvoorbeeld **hoge waterstanden, vernatting, veenafbraak of natuurlijke achtergrondbelasting**?

Antwoord:

Niet op het detailniveau waarop deze vraag wordt gesteld. Voor analyses van de nutriëntenbelasting wordt gebruikgemaakt van metingen, modelberekeningen en gebiedskennis.

Bij modelberekeningen van nutriëntvrachten worden verschillende bronnen onderscheiden, zoals landbouw, kwel, inlaatwater en achtergrondbelasting. Hiervoor worden landelijke modellen

gebruikt, gebaseerd op onder meer bodemtype, landgebruik en hydrologische omstandigheden. Deze modellen worden periodiek geactualiseerd, maar blijven een benadering van de werkelijke situatie. Bovendien zijn zij primair ontwikkeld om effecten van beleidsmaatregelen op regionale en landelijke schaal inzichtelijk te maken, waardoor de betrouwbaarheid van uitspraken op polderniveau/perceelniveau beperkter is.

Wanneer we kijken naar de daadwerkelijke metingen in het veld, dan is het doorgaans niet mogelijk om met voldoende zekerheid vast te stellen welk deel van de gemeten belasting afkomstig is van agrarische bedrijfsvoering en welk deel samenhangt met natuurlijke bodemprocessen of langdurig natte omstandigheden.

13 Welke gevolgen kunnen langdurig natte agrarische percelen en slootkanten hebben voor de **bodemkwaliteit en het vermogen van de bodem om nutriënten vast te houden**? Beschikt het college over onderzoeken of meetgegevens hierover die specifiek relevant zijn voor Midden-Delfland?

Antwoord:

Langdurig natte of drassige agrarische percelen en slootkanten kunnen gevolgen hebben voor de bodemkwaliteit. Door zuurstofarme omstandigheden kunnen wortelgroei en de activiteit van bodemorganismen afnemen en kan de bodem gevoeliger worden voor verdichting. Ook kan het vermogen van de bodem om nutriënten vast te houden veranderen. Stikstof kan verloren gaan door denitrificatie, terwijl fosfor gemakkelijker uit de bodem kan vrijkomen. In veenrijke gebieden daarentegen kan een hogere grondwaterstand tegelijkertijd positieve effecten hebben, doordat veenoxidatie wordt geremd en organische stof, stikstof en fosfor beter behouden blijven.

De effecten zijn sterk afhankelijk van de duur en mate van vernatting, de bodemopbouw en het beheer. Bovendien blijven effecten van natte slootkanten doorgaans beperkt tot de directe oeverzone en de eerste meters van aangrenzende percelen.

Voor Midden-Delfland zijn geen specifieke onderzoeken of meetreeksen beschikbaar waarmee deze effecten op bodemkwaliteit en bodemleven rechtstreeks kunnen worden vastgesteld.

14 Worden binnen **Duurzaam Boer Blijven Midden-Delfland** gegevens verzameld over de feitelijke waterstanden in sloten en/of waterstanden op agrarische percelen?

Antwoord:

Nee

15 Indien dit het geval is: worden deze gegevens gekoppeld aan metingen van de waterkwaliteit, zoals stikstof- en fosfaatconcentraties, zodat inzicht kan worden verkregen in de relatie tussen **peilbeheer, waterstand, agrarische bedrijfsvoering en waterkwaliteit**?

Antwoord:

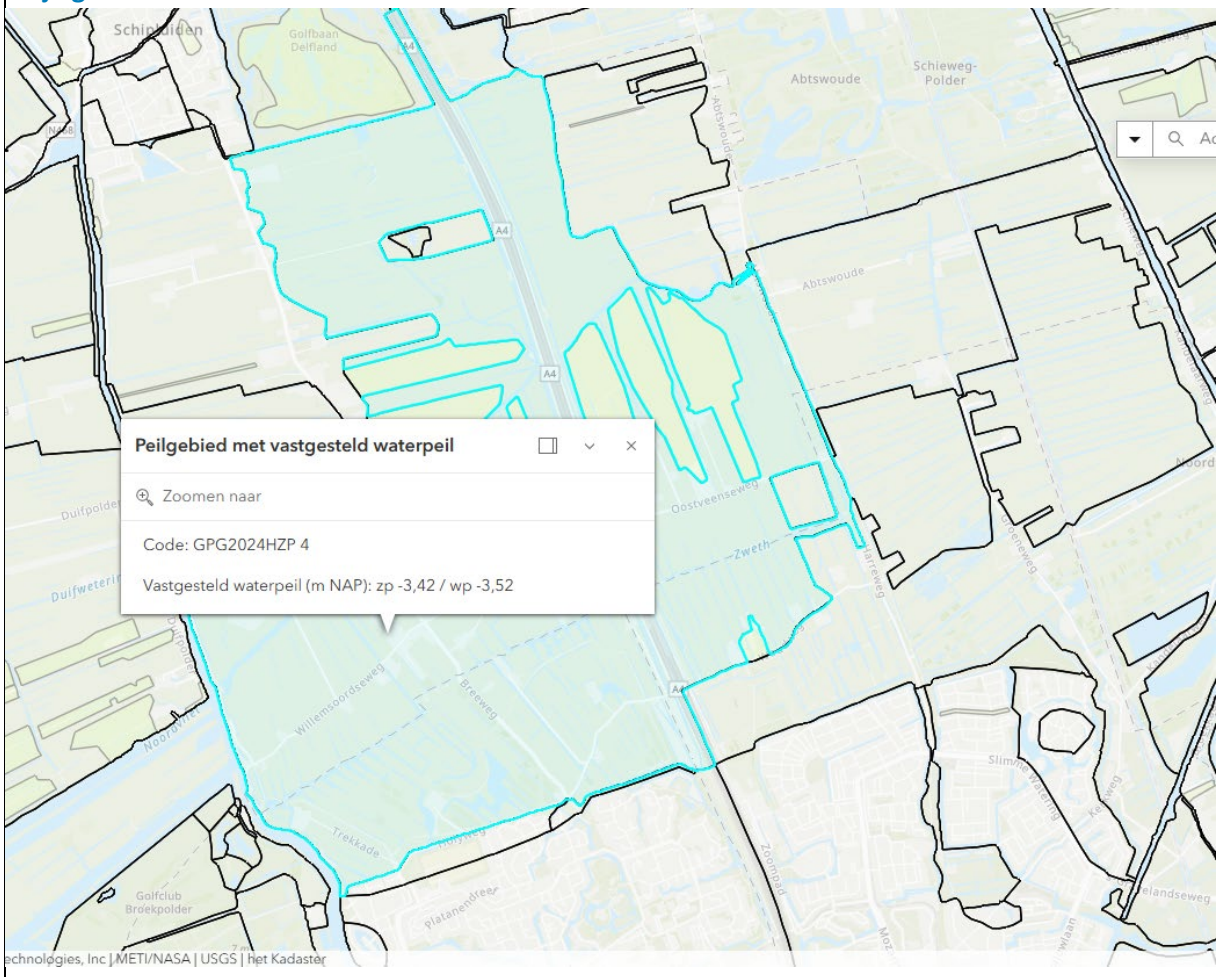
NVT, vraag 14 is nee

16 Kan het college aangeven hoe wordt geborgd dat het **feitelijk gevoerde waterpeil overeenkomt met het vastgestelde peilbesluit**, en welke procedure wordt gevolgd wanneer blijkt dat het waterpeil lokaal of structureel hoger ligt dan het vastgestelde peil?

Antwoord:

Het waterpeil wordt continu gemeten door niveaumeters bij de gemalen. De gemalen starten automatisch op zodra het aanslagpeil wordt bereikt. Het aan- en afslagpeil is terug te zien in de grafiek in bijlage II. Om ervoor te zorgen dat de niveaumeters het juiste peil meten, worden deze regelmatig geijkt met behulp van de peilschaal die bij het gemaal hangt. De hoogte van de peilschalen worden periodiek gecontroleerd door middel van een GPS-meting.

Bijlage: 1

Bijlage 2

Sloot-slootkanten d.d. 21 augustus 2026 Percelen Oostveenseweg-Harreweg-gemeente Midden Delfland (Schipluiden)

Considerans, aanleiding van, toelichting op of achtergrond

Dit formulier richten aan de voorzitter van de Verenigde Vergadering van Delfland pdaverveldt@hhdelfland.nl met afschrift aan verenigdevergadering@hhdelfland.nl

IN TE VULLEN DOOR LOKET BESTUURSONDERSTEUNING:

DMS nummer: 2550478
Datum en tijdstip ontvangst: 11-09-2026
Datum D&H behandeling: 15-10-2026

Datum publicatie (wordt opgenomen in titel):